

Lördag
20
Söndag
21

Klart på en helg

SVÅRIGHETSGRAD:

”Kom ihåg att kolla taket ett par gånger varje år. Minsta lilla hål kan leda till stora skador, men med regelbunden kontroll kan skadorna stoppas i tid.”

INNAN DU BÖRJAR

Material

- Takpapp
- Takkitt eller takmassa
- Pappspikar
- Distanslister
- Reglar
- Råspont eller andra brädor

Prisbild

Cirka 1500 kr för den skada på 2 m² vi åtgärdar, inkl. hyra av ställning och fallskyddsutrustning

Specialverktyg

- **Multicutter:** till sågning av regler och underlagstak
- **Vinkelslip:** till sågning av takpannor

Säkerhetsutrustning

Glasögon eller skärm, dammfiltermask, handskar, fallskyddssele, ställning

Lördag 09:00

Med en multicutter kan du såga överallt

Det finns flera olika maskiner av denna typ. Vi föreslår att du använder en batteridrivna när du arbetar på taket.

Det går snabbt att byta ut ett par skadade takpannor. Men det kan finnas skador under pannorna, och de upptäcks inte förrän du tagit bort pannorna. Här var vinkelrännan dålig och då tog det enkla jobbet en hel helg.

Hål i taket ska omgående lagas. Men det krävs förstås att du har sett dem. Du ser lätt om 3–4 takpannor har blåst ner, men en sprucken panna och slarvigt lagd papp i vinkelrännan upptäcker du först när det droppar vatten från innertaket. Men då gäller det att agera snabbt – innan vattnet ställer till stora skador.

Gör det till en vana att kolla taket 3–4 gånger varje år. Det kan du göra från vinden. Fuktbläckor på underlagstaket eller droppande vatten är tecken på skador som kräver närmare undersökning. Det kan du göra från en lift, ställning eller steg. Det viktigaste är att du hittar skadan, så att du hinner åtgärda den innan den orsakar röta eller svamp.

Lördag

Förberedelser

Det räcker med ett enda litet hål för att hela takkonstruktionen ska angripas av röta eller svamp.

Här upptäcktes inte skadan förrän det droppade från innertaket på övervåningen. Det visade sig att vattnet i flera år hade letat sig in via ett hål i en takpanna. Det fortsatte till ett hål i vinkelrännan. Därifrån letade det sig in bakom takpappen och spred sig i underlagstaket. Vattnet fortsatte och droppade ner på vindsgolvet.

Från vinden trängde vattnet ner via innertaket till sovrummet. Då först undersöktes taket, men det var för sent. En del av undertaket var angripet av både röta och svamp.

Det är bara denna takpanna som ska bytas ut.

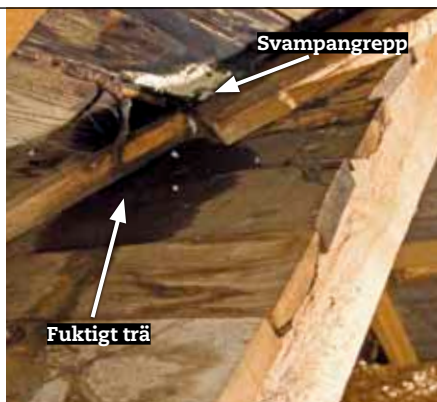
Större än så här är inte hålet, men det är också tillräckligt!

1 Står man på gräsmattan kan man inte se hålet. Detta lilla hål i det svarta taket var dessutom svårt att se när vi stod på ställning. Hade vinkelrännan och pappen på underlagstaket varit täta hade det inte uppstått någon skada.

Om du vill slippa reparationer som denna, ska du kolla taket ett par gånger varje år.

Laga din otäta vinkelrännna

2 Fukten har orsakat ett svampangrepp, så det gäller att snabbt ta bort allt uppfuktat trä och laga skadan. Arbetet blir mer omfattande än att byta en takpanna, som vi trodde vi skulle.

3 Ta bort takpannorna så att du får plats att arbeta. Det är först när takpannorna är borta som du kan inspektera taket och se om det finns flera hål i takpappen. Det är ju rätt troligt.

4 Nu ska vinkelrännan tas bort. Vid en närmare kontroll visar det sig att det finns hål i rännan lite nedanför hålet i takpappen. Den gamla rännan har spikats fast och tas rätt lätt bort.

Lördag
20
Söndag
21

Klart på en helg

Lördag 10:00

”Alla stora byggvaruhus säljer lätta ställningar av aluminium för cirka 5000 kr i grundutförande. De kan sedan byggas högre eller bredare, förses med hjul etc. Kostnaden kan ev. delas med grannarna. Du kan också hyra en ställning.”

Lördag 11:00

Fallskyddsselen är en bra försäkring

Om du inte använder ställning med räcke, bör du använda fallskyddssеле och säkerhetsrep. Repet ska fästas högt upp på taket, t.ex. runt skorstenen och selen håller dig om du ramlar. Utrustningen är inte billig, men du kan använda den i många år och den gör det säkrare att arbeta på taket, oavsett om du har en ställning eller ej.

Söndag 13:00

Skydda dig när du använder vinkelslip

Det dammar enormt när man bearbetar takpannor av tegel och betong med en vinkelslip. Använd därför dammfiltermask, skyddsglasögon, hörselskydd och handskar. Skär inte på taket! Stå på marken med maskinen.

Angripet trä byts ut

Innan du sätter igång arbetet bör du planera det. För det första är det klokt att ha en ställning, för du kommer att behöva flera olika verktyg och med en ställning slipper du klättra upp och ner längs stegen efter verktyg och material.

Tänk också på säkerheten. Ställningen gör det tryggare att arbeta på taket. Utan den bör du ha sele och rep.

Men ställningen kan också användas till upplagsplats för det material du tar bort från taket. Lyft bort så många takpannor som behövs för att du ska kunna använda bärläkten som stege. Tänk på att takpannorna kan vara hala.

1 Ta bort fuktskadade ströläkt och bärläkt. De sågas lätt av med en multicutter, men gör det försiktigt så att du inte sågar ner i underlagstaket.

2 Ta bort vinkelrännan så att du kan undersöka pappen och underlagstaket. Denna villa är mycket gammal och därför ser konstruktionen inte ut som på modernare villor.

3 Nu har det rötangripna träet sågats bort. Vi har också dragit upp ett antal pappspikar och rivit bort takpapp, för att kunna se hur träet har det. Vi behöver också plats att montera nytt trä.

4 Nytt trä spikas fast där det gamla togs bort. Gamla underlagstak har ofta byggts av virke med dimensioner som inte längre säljs. Små skillnader i tjocklek kan elimineras med masonit, som fästs närmast vinden och med brädor utanpå.

5 Alla brädor har spikats fast och vi börjar kunna se slutet på jobbet. Brädorna ska monteras så tätt som möjligt. I stället för brädor kan man såga till takplywood och spika fast, där de gamla brädorna satt.

Pannorna läggs på

När underlagstaket har lagats med nya brädor, ska det täckas med takpapp. Den nya takpappen ska skjutas in under den gamla och alla skarvar ska sedan tätas nogga med takkitt eller takmassa. Därefter ska nya strö- och bärläkt fästas och vinkelrännan av plåt monteras. Vi avslutar med att lägga på takpannorna.

” Det går bra med en fogsvans när du sågar hål i underlagstaket, men det går snabbare och är enklare med en multicutter.

Alla skarvar fylls med takkitt för att de ska bli täta.

1 Nu ska ny takpapp läggas. Vi skär den i mindre bitar för att lättare kunna skjuta in den under den gamla pappen, som först lyfts upp lite. Vi börjar nerifrån och fyller alla skarvar med takkitt.

2 Vi fäster alla takpappsbitar med pappspikar. Vi spikar längs kanterna i två förskjutna rader, så att det är cirka 7 cm mellan spikarna.

3 Pensla alla skarvar och spikar med takkitt. Kitt kladdar enormt så du ska använda oömma kläder eller vara beredd att slänga dem efteråt. Lägg ev. självhäftande papp ovanpå.

De gamla strö- och bärläkten har ersatts av nya.

4 Vinkelrännan läggs på plats och spikas fast. Vi återanvänder den gamla, för den hade bara ett hål och det har vi lappat med en bit takpapp och takkitt, så att den nu är tät.

Nu återstår endast att lägga tillbaka takpannorna. Några gick sönder när vi tog bort dem, så de har ersatts med nya. Efter noggrann genomgång av taket håller det nu i ytterligare några år.

